

Perusraportti

Päihdetilannekysely 2022

Vastaajien kokonaismäärä: 300

Ryhmän ehdot:

Alakoulu:

Ehdot:

Vastausvaihtoehdot: alakoulun 5.-6.luokalla
(Kysymys: Missä käyt koulua tällä hetkellä?)

Yläkoulu:

Ehdot:

Vastausvaihtoehdot: yläkoulun 7.-9.luokalla
(Kysymys: Missä käyt koulua tällä hetkellä?)

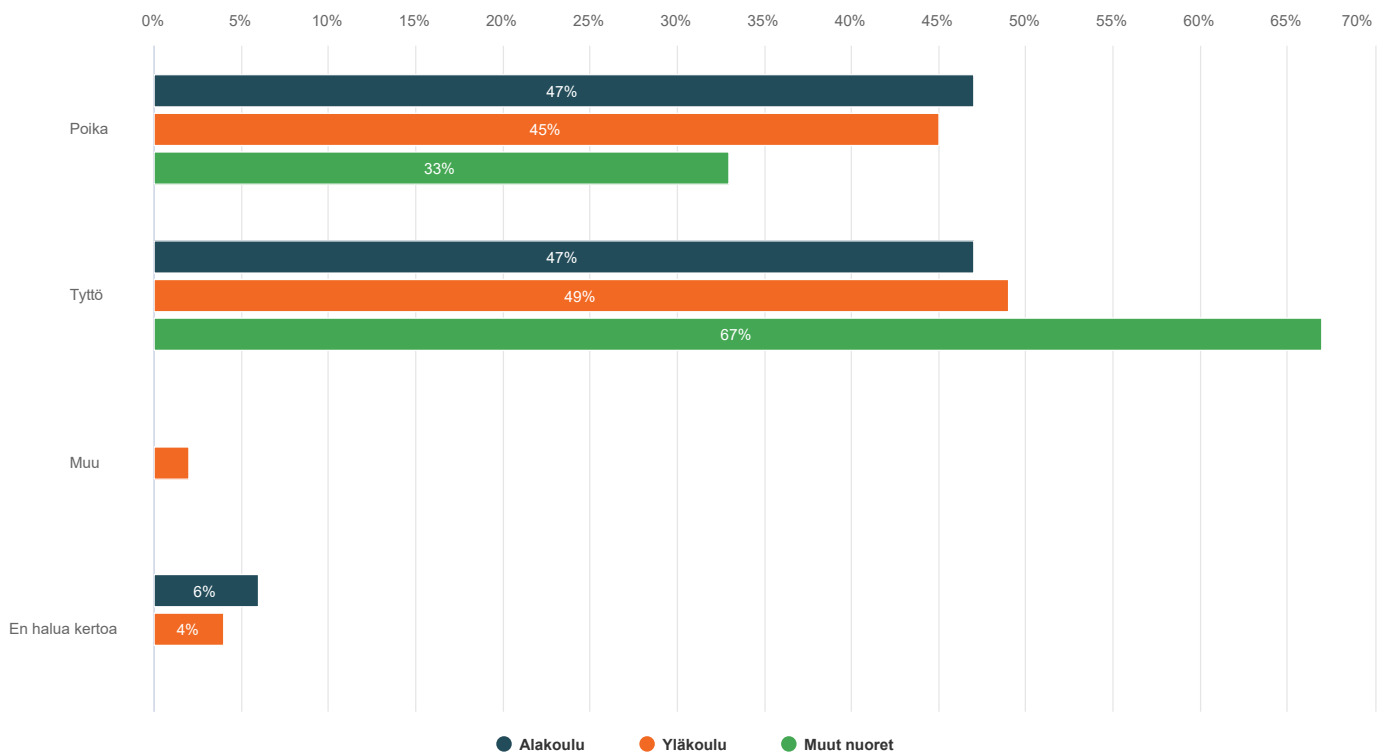
Muut nuoret:

Ehdot:

Vastausvaihtoehdot: lukiossa, ammatillisessa oppilaitoksessa, jossain muualla, en opiskele tällä hetkellä
(Kysymys: Missä käyt koulua tällä hetkellä?)

1. Sukupuolesi?

Vastaajien määrä: 292

	Alakoulu		Yläkoulu		Muut nuoret		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Poika	16	47,0%	115	45,5%	1	33,3%	132
Tyttö	16	47,1%	124	49,0%	2	66,7%	142
Muu	0	0,0%	4	1,6%	0	0,0%	4
En halua kertoa	2	5,9%	10	3,9%	0	0,0%	12
Yhteensä	34		253		3		290

2. Minkä ikäinen olet tämän vuoden (2022) lopussa?

esim. jos täytät 12 vuotta myöhemmin tänä vuonna, vastaa 12 vuotta.

Vastaajien määrä: 299

● Alakoulu ● Yläkoulu ● Muut nuoret

	Alakoulu		Yläkoulu		Muut nuoret		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
10 vuotta	5	14,3%	0	0,0%	2	66,7%	7
11 vuotta	9	25,7%	0	0,0%	0	0,0%	9
12 vuotta	19	54,3%	0	0,0%	0	0,0%	19
13 vuotta	2	5,7%	81	31,3%	0	0,0%	83
14 vuotta	0	0,0%	82	31,7%	0	0,0%	82
15 vuotta	0	0,0%	92	35,5%	1	33,3%	93
16 vuotta	0	0,0%	4	1,5%	0	0,0%	4
17 vuotta	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
18 vuotta	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Yhteensä	35		259		3		297

3. Missä käyt koulua tällä hetkellä?

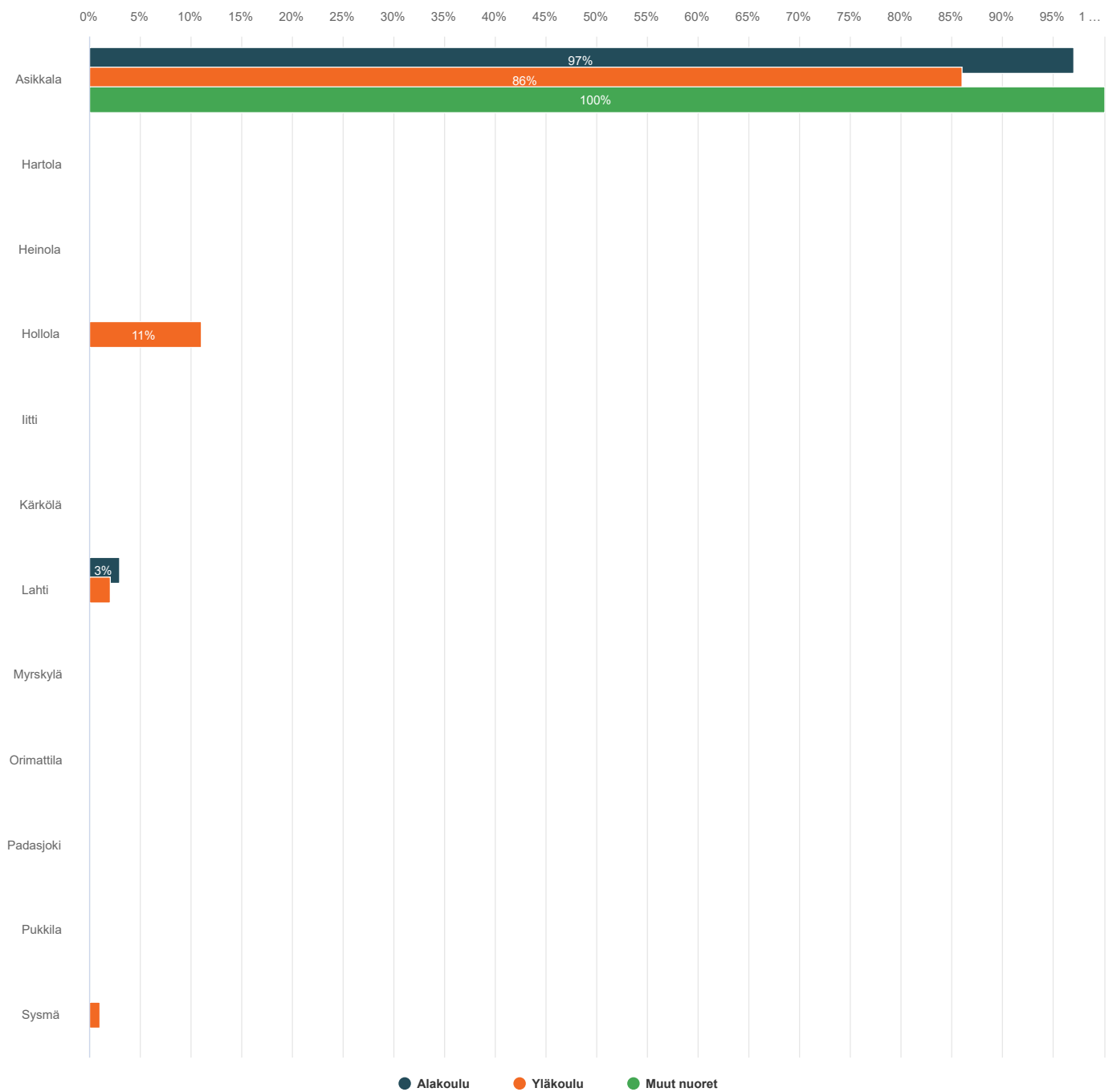
Vastaajien määrä: 298

	Alakoulu		Yläkoulu		Muut nuoret		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
alakoulun 5.-6.luokalla	35	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	35
yläkoulun 7.-9.luokalla	0	0,0%	260	100,0%	0	0,0%	260
lukiossa	0	0,0%	0	0,0%	1	33,3%	1
ammattillisessa oppilaitoksessa	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
jossain muualla	0	0,0%	0	0,0%	2	66,7%	2
en opiskele tällä hetkellä	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Yhteensä	35		260		3		298

4. Missä asut?

Vastaajien määrä: 298

	Alakoulu		Yläkoulu		Muut nuoret		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Asikkala	33	97,1%	223	86,1%	3	100,0%	259
Hartola	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Heinola	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Hollola	0	0,0%	28	10,8%	0	0,0%	28
Iitti	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Kärkölä	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Lahti	1	2,9%	4	1,5%	0	0,0%	5
Myrskylä	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Orimattila	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Padasjoki	0	0,0%	1	0,4%	0	0,0%	1
Pukkila	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Sysmä	0	0,0%	3	1,2%	0	0,0%	3
Yhteensä	34		259		3		296

5. Käytetäänkö siellä, missä asut mielestäsi liikaa

Vastaajien määrä: 299

alkoholia?	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	8,6%	54,3%	37,1%	2,3	2,0
Yläkoulu	18,9%	49,4%	31,7%	2,1	2,0
Muut nuoret	33,4%	33,3%	33,3%	2,0	2,0

tupakka- ja nikotiini tuotteita?	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	25,7%	45,7%	28,6%	2,0	2,0
Yläkoulu	38,8%	39,1%	22,1%	1,8	2,0
Muut nuoret	33,4%	33,3%	33,3%	2,0	2,0

kannabista?	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	2,9%	60,0%	37,1%	2,3	2,0
Yläkoulu	6,9%	59,5%	33,6%	2,3	2,0
Muut nuoret	0,0%	33,3%	66,7%	2,7	3,0

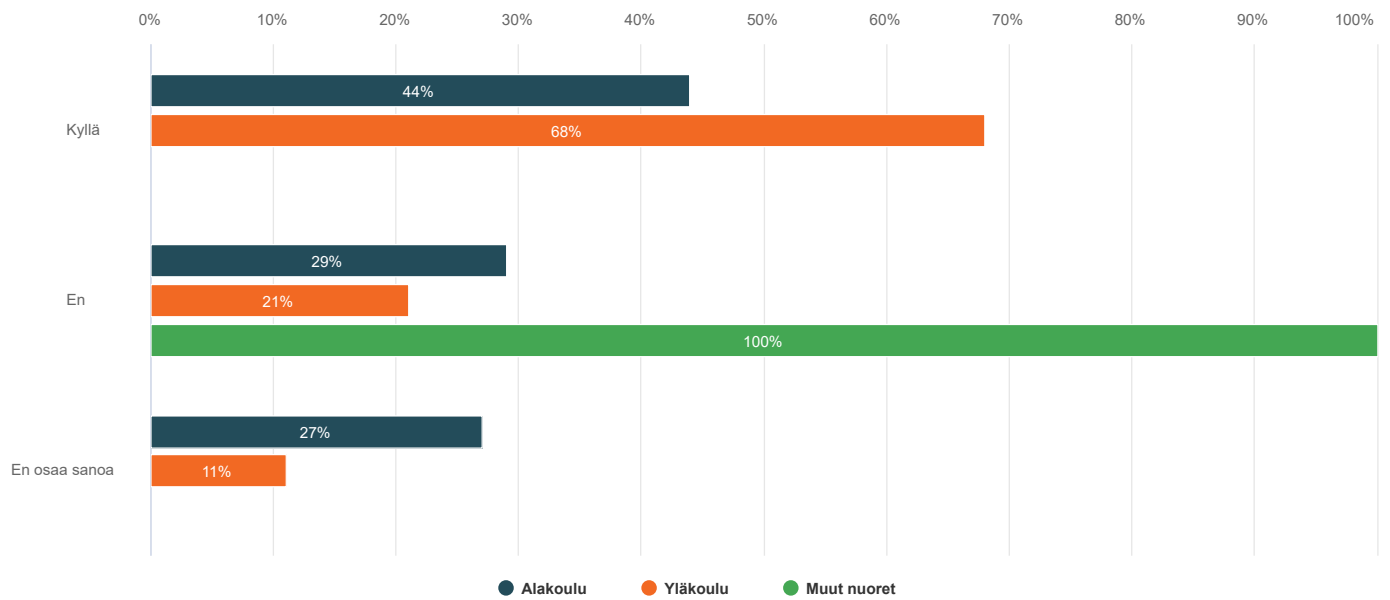
muita huumausaineita?	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	2,9%	60,0%	37,1%	2,3	2,0
Yläkoulu	7,0%	55,4%	37,6%	2,3	2,0
Muut nuoret	0,0%	100,0%	0,0%	2,0	2,0

rahapelejä?	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	11,4%	60,0%	28,6%	2,2	2,0
Yläkoulu	8,9%	54,3%	36,8%	2,3	2,0
Muut nuoret	0,0%	66,7%	33,3%	2,3	2,0

6. Oletko nähnyt kodin ulkopuolella päihtynyttä ihmistä?

(viimeisen vuoden aikana)Päihtynyt ihminen on juonut alkoholia tai käyttänyt esim. huumeita.

Vastaajien määrä: 297

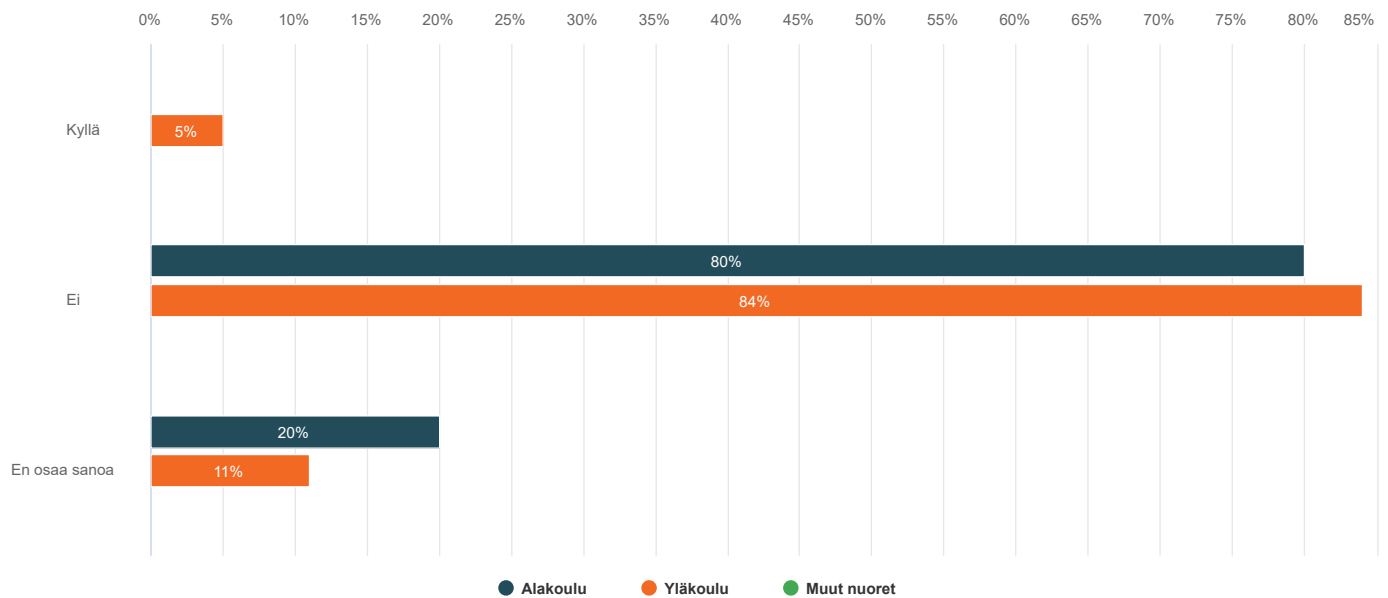

	Alakoulu		Yläkoulu		Muut nuoret		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Kyllä	15	44,1%	175	67,6%	0	0,0%	190
En	10	29,4%	55	21,2%	2	100,0%	67
En osaa sanoa	9	26,5%	29	11,2%	0	0,0%	38
Yhteensä	34		259		2		295

7. Onko sinua silloin pelottanut?

(viimeisen vuoden aikana)Päihtynyt ihminen on juonut alkoholia tai käyttänyt esim. huumeita.

Vastaajien määrä: 190

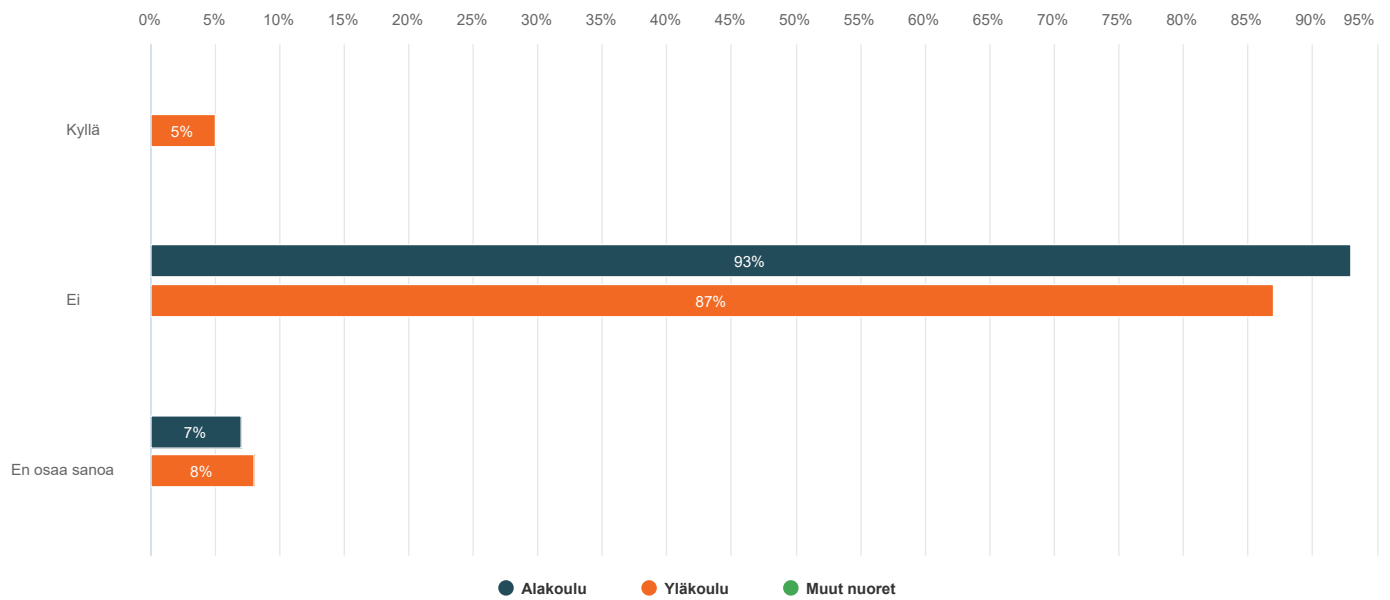

	Alakoulu		Yläkoulu		Muut nuoret		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Kyllä	0	0,0%	9	5,2%	0	0,0%	9
Ei	12	80,0%	146	84,4%	0	0,0%	158
En osaa sanoa	3	20,0%	18	10,4%	0	0,0%	21
Yhteensä	15		173		0		188

8. Onko hän ahdistellut tai kiusannut sinua?

(viimeisen vuoden aikana)

Vastaajien määrä: 189

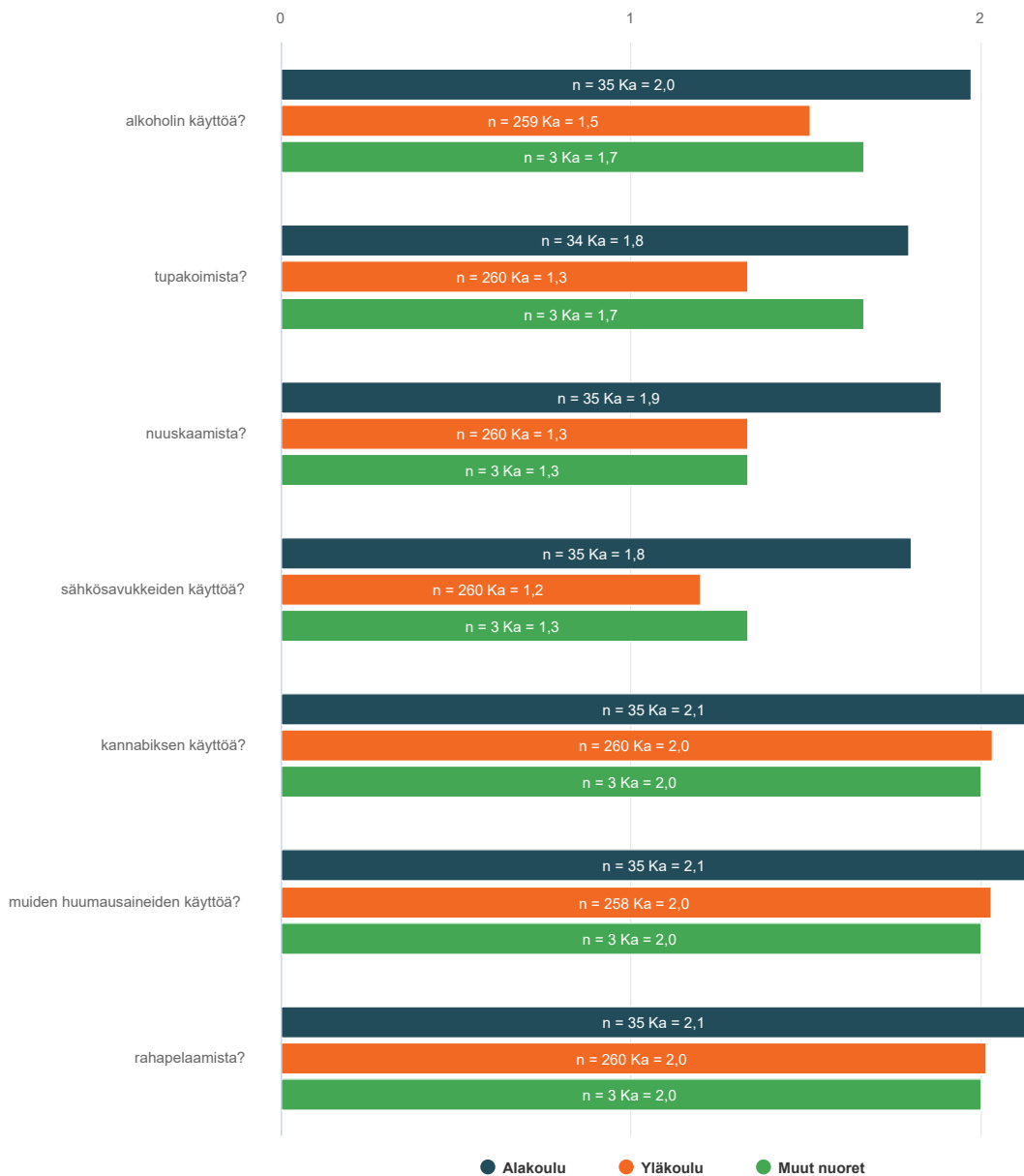

	Alakoulu		Yläkoulu		Muut nuoret		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Kyllä	0	0,0%	8	4,7%	0	0,0%	8
Ei	14	93,3%	150	87,2%	0	0,0%	164
En osaa sanoa	1	6,7%	14	8,1%	0	0,0%	15
Yhteensä	15		172		0		187

9. Oletko huomannut alaikäisten lasten ja nuorten

viimeisen vuoden aikana

Vastaajien määrä: 300

alkoholin käyttöä?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	14,3%	74,3%	11,4%	2,0	2,0
Yläkoulu	57,1%	34,4%	8,5%	1,5	1,0
Muut nuoret	33,3%	66,7%	0,0%	1,7	2,0

tupakoimista?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	32,3%	55,9%	11,8%	1,8	2,0
Yläkoulu	73,9%	18,8%	7,3%	1,3	1,0
Muut nuoret	33,3%	66,7%	0,0%	1,7	2,0

nuuskaamista?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	20,0%	71,4%	8,6%	1,9	2,0
Yläkoulu	71,9%	22,7%	5,4%	1,3	1,0
Muut nuoret	66,7%	33,3%	0,0%	1,3	1,0

sähkösavukkeiden käyttöä?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	37,2%	45,7%	17,1%	1,8	2,0
Yläkoulu	84,6%	10,8%	4,6%	1,2	1,0
Muut nuoret	66,7%	33,3%	0,0%	1,3	1,0

kannabiksen käyttöä?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	37,2%	45,7%	17,1%	1,8	2,0
Yläkoulu	84,6%	10,8%	4,6%	1,2	1,0
Muut nuoret	66,7%	33,3%	0,0%	1,3	1,0

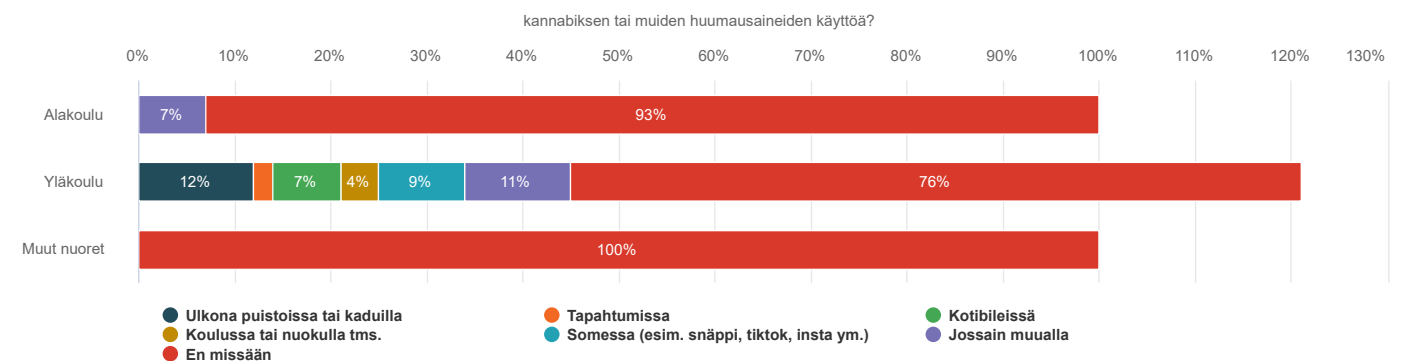
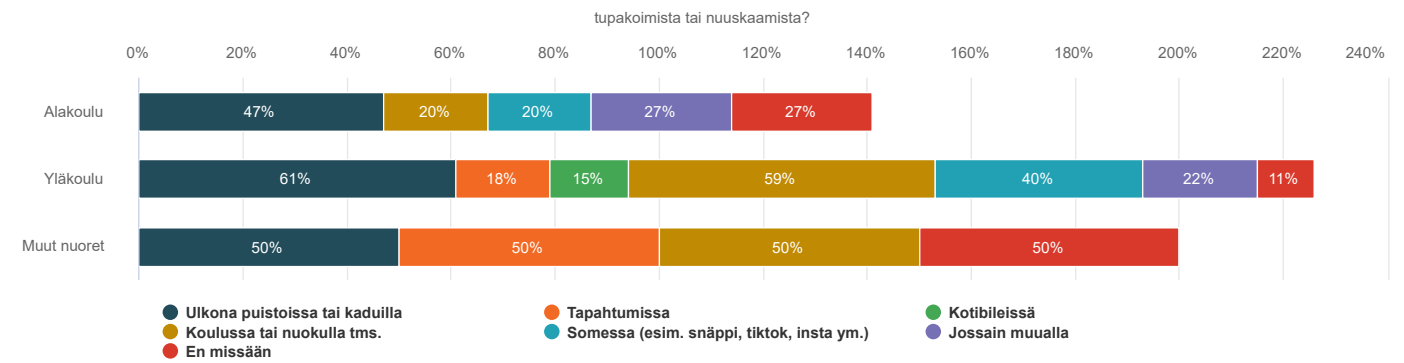
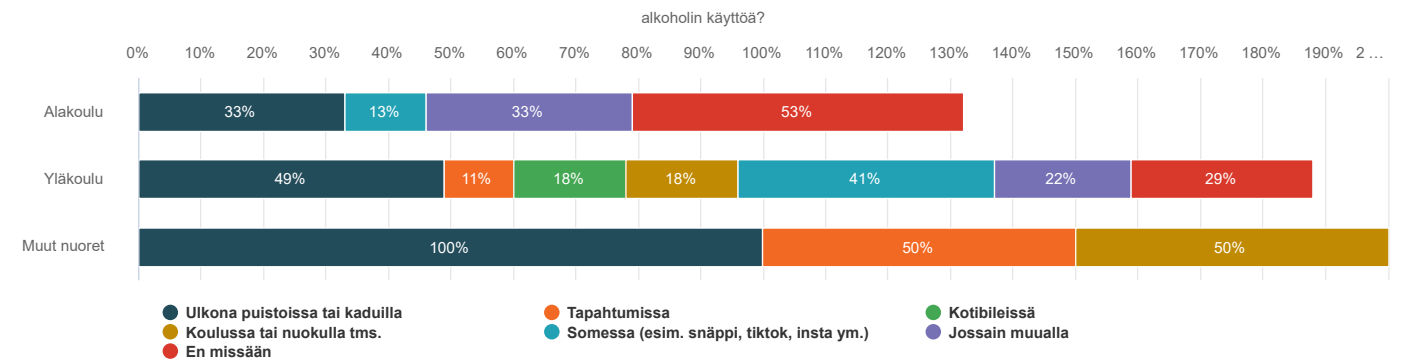
kannabiksen käyttöä?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	2,9%	80,0%	17,1%	2,1	2,0
Yläkoulu	11,9%	72,7%	15,4%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	100,0%	0,0%	2,0	2,0

muiden huumausaineiden käyttöä?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	2,9%	80,0%	17,1%	2,1	2,0
Yläkoulu	12,0%	72,9%	15,1%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	100,0%	0,0%	2,0	2,0

rahapelaamista?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	2,9%	80,0%	17,1%	2,1	2,0
Yläkoulu	15,4%	67,7%	16,9%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	100,0%	0,0%	2,0	2,0

10. Missä olet huomannut oman kunnan alaikäisten

Vastaajien määrä: 246 , valittujen vastausten lukumäärä: 1297

alkoholin käyttöä?	Ulkona puistoissa tai kaduilla	Tapahtumissa	Kotibileissä	Koulussa tai nuokulla tms.	Somessa (esim. snäppi, tiktok, insta ym.)	Jossain muualla	En missään	Keskiarvo	Mediaani	Yhteensä
Alakoulu	5	0	0	0	2	5	8	5,1	6,0	20

alkoholin käyttöä?	Ulkona puistoissa tai kaduilla	Tapahtumissa	Kotibileissä	Koulussa tai nuokulla tms.	Somessa (esim. snäppi, tiktok, insta ym.)	Jossain muualla	En missään	Keskiarvo	Mediaani	Yhteensä
Yläkoulu	111	25	41	41	94	51	66	3,9	4,0	429
Muut nuoret	2	1	0	1	0	0	0	2,0	1,5	4
Yhteensä	118	26	41	42	96	56	74			453

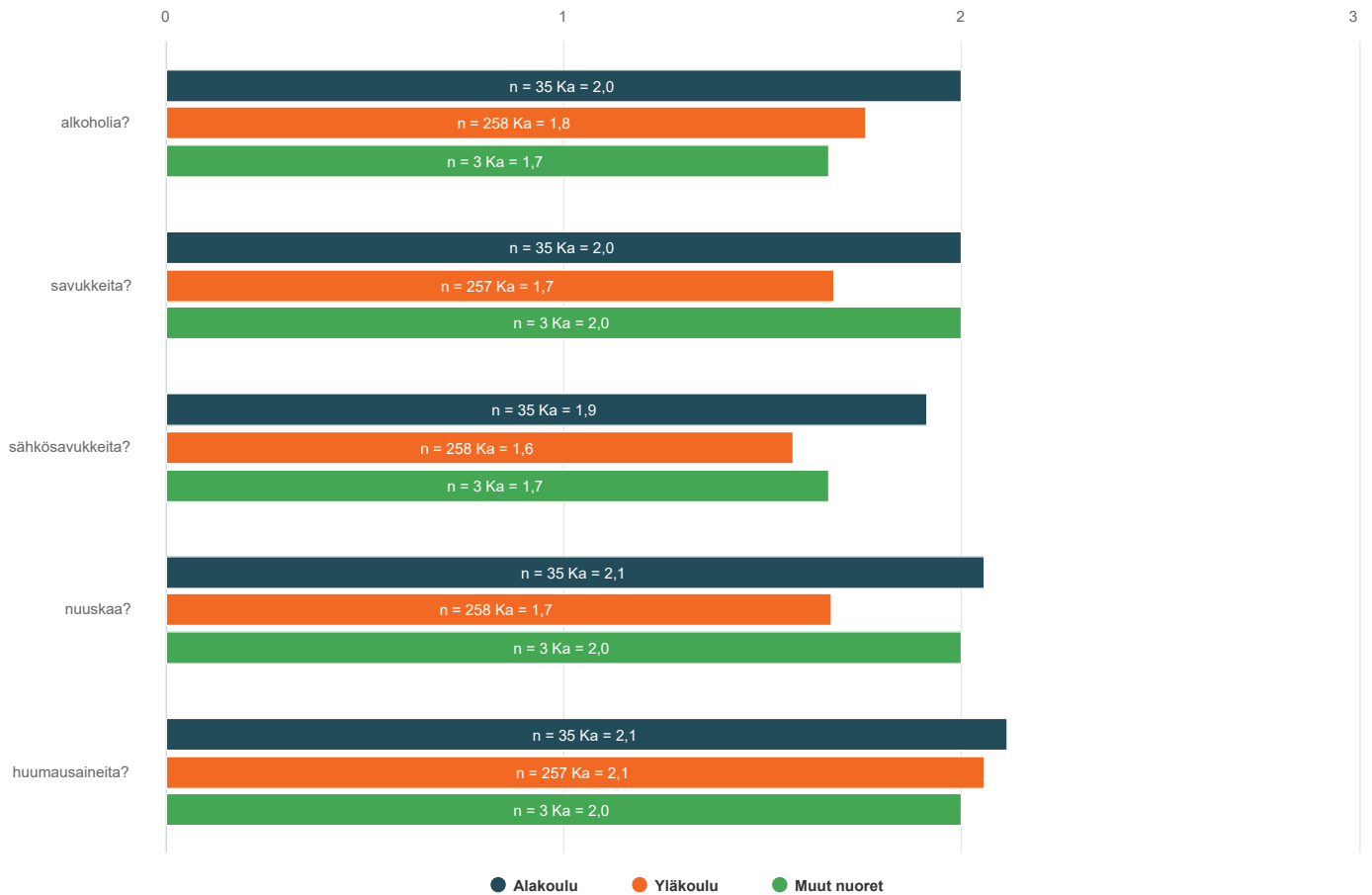
tupakoimista tai nuuskaamista?	Ulkona puistoissa tai kaduilla	Tapahtumissa	Kotibileissä	Koulussa tai nuokulla tms.	Somessa (esim. snäppi, tiktok, insta ym.)	Jossain muualla	En missään	Keskiarvo	Mediaani	Yhteensä
Alakoulu	7	0	0	3	3	4	4	4,1	5,0	21
Yläkoulu	138	41	33	133	90	49	26	3,5	4,0	510
Muut nuoret	1	1	0	1	0	0	1	3,5	3,0	4
Yhteensä	146	42	33	137	93	53	31			535

kannabiksen tai muiden huumausaineiden käyttöä?	Ulkona puistoissa tai kaduilla	Tapahtumissa	Kotibileissä	Koulussa tai nuokulla tms.	Somessa (esim. snäppi, tiktok, insta ym.)	Jossain muualla	En missään	Keskiarvo	Mediaani	Yhteensä
Alakoulu	0	0	0	0	0	1	14	6,9	7,0	15
Yläkoulu	27	5	15	9	21	26	172	5,8	7,0	275
Muut nuoret	0	0	0	0	0	0	2	7,0	7,0	2
Yhteensä	27	5	15	9	21	27	188			292

11. Oletko nähnyt tai kuullut, että joku myisi tai hankkisi alaikäisille

viimeisen vuoden aikana

Vastaajien määrä: 297

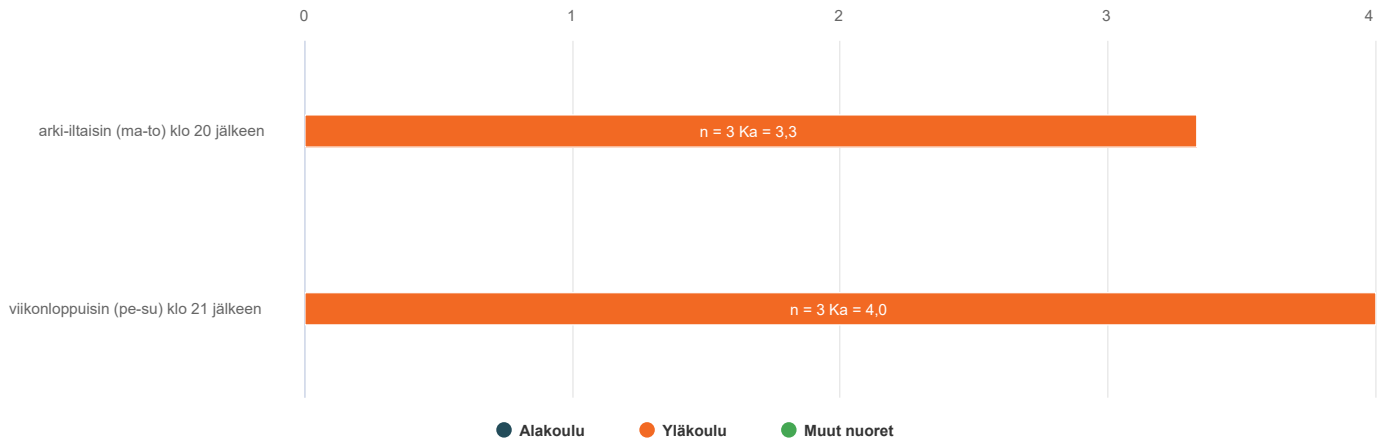
alkoholia?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	11,4%	77,2%	11,4%	2,0	2,0
Yläkoulu	37,6%	48,8%	13,6%	1,8	2,0
Muut nuoret	33,3%	66,7%	0,0%	1,7	2,0

	Kyllä	En	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	51,7%	48,3%	11,4	2,0
Yläkoulu	13,2%	86,7%	19,1%	2,1
Muut nuoret	0,0%	100,0%	0,0%	2,0

12. Vietätkö aikaa kylillä

(keskusta, Askon ranta, koulun tai nuokun piha yms.)

Vastaajien määrä: 3

● Alakoulu ● Yläkoulu ● Muut nuoret

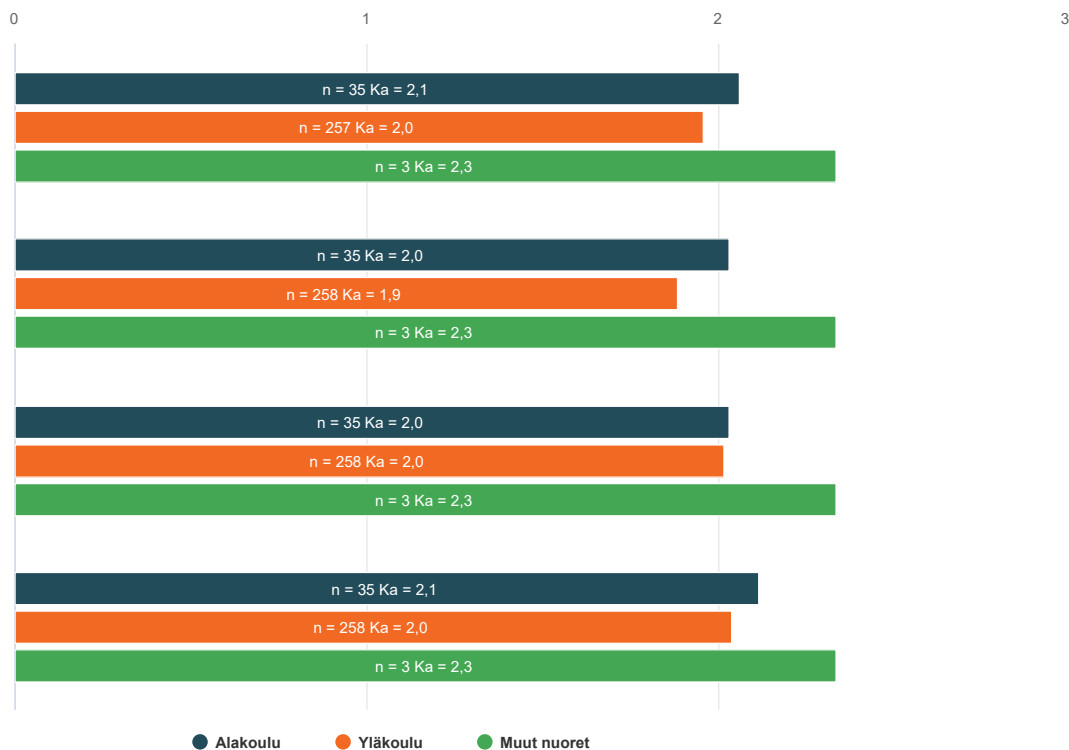
arki-iltaisin (ma-to) klo 20 jälkeen	kyllä, joka viikko	kyllä, silloin tällöin	harvoin	en	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-	-
Yläkoulu	0,0%	33,3%	0,0%	66,7%	3,3	4,0
Muut nuoret	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-	-

viikonloppuisin (pe-su) klo 21 jälkeen	kyllä, joka viikko	kyllä, silloin tällöin	harvoin	en	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-	-
Yläkoulu	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	4,0	4,0
Muut nuoret	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-	-

13. Oletko ollut huolissasi läheisesi

esim. äidin, isän, isovanhempien tai muiden läheisten sukulaisten tai omien kavereidenviimeisen vuoden aikana

Vastaajien määrä: 298

● Alakoulu ● Yläkoulu ● Muut nuoret

alkoholiinkäytöstä?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	5,7%	82,9%	11,4%	2,1	2,0
Yläkoulu	10,5%	83,3%	6,2%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	66,7%	33,3%	2,3	2,0

tupakka- ja nikotiini tuotteiden käytöstä?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	11,4%	74,3%	14,3%	2,0	2,0
Yläkoulu	17,4%	76,8%	5,8%	1,9	2,0
Muut nuoret	0,0%	66,7%	33,3%	2,3	2,0

huumausaineiden käytöstä?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	0,0%	97,1%	2,9%	2,0	2,0
Yläkoulu	3,5%	91,5%	5,0%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	66,7%	33,3%	2,3	2,0

rahapelaamisesta?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	0,0%	88,6%	11,4%	2,1	2,0
Yläkoulu	1,6%	93,4%	5,0%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	66,7%	33,3%	2,3	2,0

14. Oletko ollut huolissasi omasta

viimeisen vuoden aikana

Vastaajien määrä: 298

● Alakoulu ● Yläkoulu ● Muut nuoret

alkoholinkäyttötäsi?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	2,9%	97,1%	0,0%	2,0	2,0
Yläkoulu	1,9%	96,2%	1,9%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	100,0%	0,0%	2,0	2,0

tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttötäsi?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	2,9%	97,1%	0,0%	2,0	2,0
Yläkoulu	3,1%	94,6%	2,3%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	100,0%	0,0%	2,0	2,0

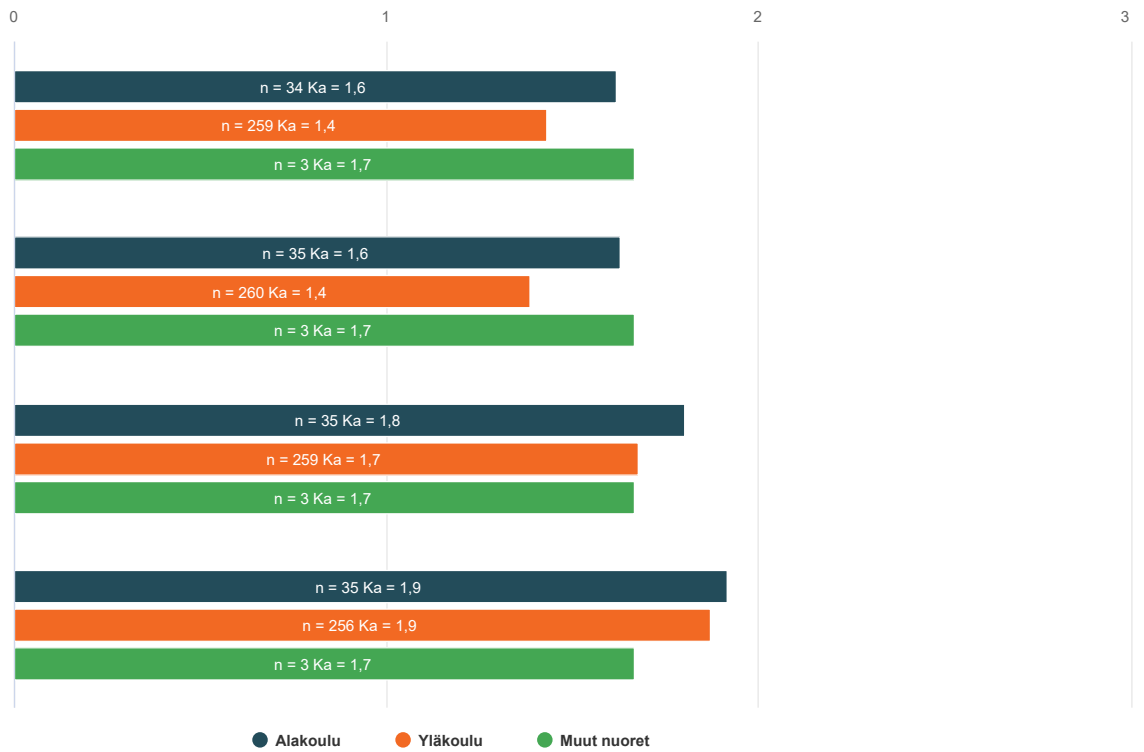
huumausaineiden käyttötäsi?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	2,9%	97,1%	0,0%	2,0	2,0
Yläkoulu	0,8%	97,7%	1,5%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	100,0%	0,0%	2,0	2,0

rahapelaamisestäsi?	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	0,0%	100,0%	0,0%	2,0	2,0
Yläkoulu	1,5%	97,3%	1,2%	2,0	2,0
Muut nuoret	0,0%	100,0%	0,0%	2,0	2,0

15. Onko sinulta kysytty, että oletko joskus

kysyjä voi olla esim. opettaja, kuraattori, terveydenhoitaja, psykologi, nuorisotyöntekijä, lääkäri viimeisen vuoden aikana

Vastaajien määrä: 300

käyttänyt alkoholia	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	41,2%	55,9%	2,9%	1,6	2,0
Yläkoulu	61,8%	33,2%	5,0%	1,4	1,0
Muut nuoret	33,3%	66,7%	0,0%	1,7	2,0

käyttänyt tupakkaa tai nuuskaa	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	40,0%	57,1%	2,9%	1,6	2,0
Yläkoulu	65,8%	30,0%	4,2%	1,4	1,0
Muut nuoret	33,3%	66,7%	0,0%	1,7	2,0

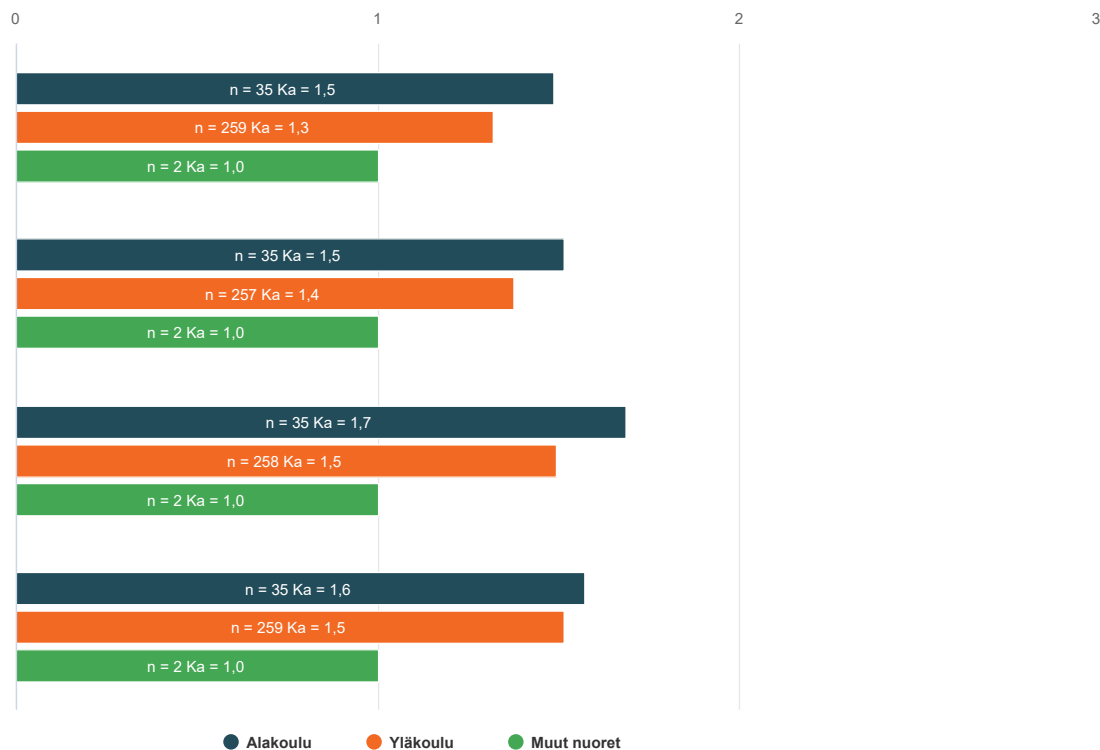
kokeillut tai käyttänyt huumeita	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	25,7%	68,6%	5,7%	1,8	2,0
Yläkoulu	36,7%	59,1%	4,2%	1,7	2,0
Muut nuoret	33,3%	66,7%	0,0%	1,7	2,0

pelannut rahapelejä	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	14,3%	80,0%	5,7%	1,9	2,0
Yläkoulu	16,8%	79,3%	3,9%	1,9	2,0
Muut nuoret	33,3%	66,7%	0,0%	1,7	2,0

16. Tiedätkö sinä, mistä saa tietoa

esimerkiksi opettajalta, kuraattorilta, terveydenhoitajalta, psykologilta, nuorisotyöntekijältä, lääkäriltä

Vastaajien määrä: 298

● Alakoulu ● Yläkoulu ● Muut nuoret

alkoholista	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	62,9%	25,7%	11,4%	1,5	1,0
Yläkoulu	76,8%	14,7%	8,5%	1,3	1,0
Muut nuoret	100,0%	0,0%	0,0%	1,0	1,0

tupakasta, nuuskasta jne.	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	60,0%	28,6%	11,4%	1,5	1,0
Yläkoulu	73,2%	16,3%	10,5%	1,4	1,0
Muut nuoret	100,0%	0,0%	0,0%	1,0	1,0

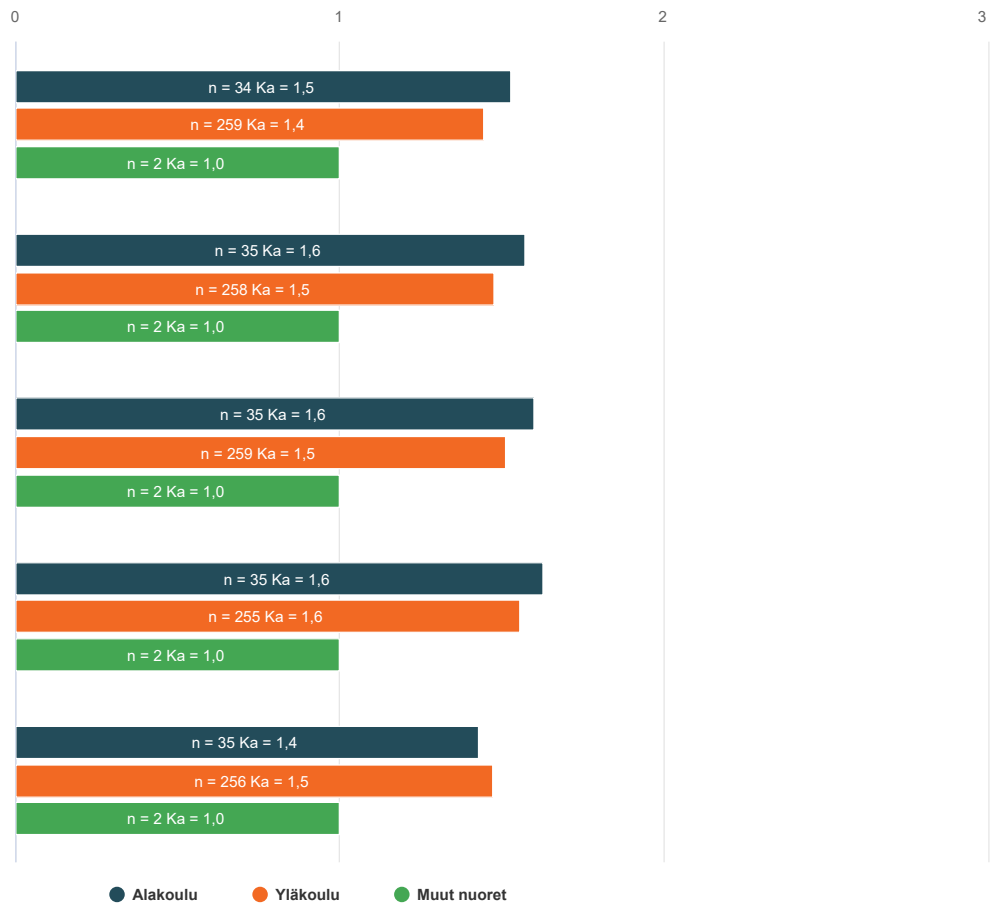
kannabiksesta ja muista huumeista	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	48,6%	34,3%	17,1%	1,7	2,0
Yläkoulu	63,6%	23,6%	12,8%	1,5	1,0
Muut nuoret	100,0%	0,0%	0,0%	1,0	1,0

rahapelaamisesta	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	54,3%	34,3%	11,4%	1,6	1,0
Yläkoulu	61,8%	25,1%	13,1%	1,5	1,0
Muut nuoret	100,0%	0,0%	0,0%	1,0	1,0

17. Tiedätkö sinä, mistä saa apua tai tukea

esimerkiksi opettajalta, kuraattorilta, terveydenhoitajalta, psykologilta, nuorisotyöntekijältä, lääkäriltä

Vastaajien määrä: 298

siihen, ettei joisi alkoholia	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	61,8%	23,5%	14,7%	1,5	1,0
Yläkoulu	70,6%	14,3%	15,1%	1,4	1,0
Muut nuoret	100,0%	0,0%	0,0%	1,0	1,0

siihen, ettei käyttäisi nuuskaa tai polttaisi tupakkaa	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	60,0%	22,9%	17,1%	1,6	1,0
Yläkoulu	68,6%	15,1%	16,3%	1,5	1,0
Muut nuoret	100,0%	0,0%	0,0%	1,0	1,0

siihen, ettei käyttäisi huumeita	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	54,3%	31,4%	14,3%	1,6	1,0
Yläkoulu	65,3%	18,1%	16,6%	1,5	1,0
Muut nuoret	100,0%	0,0%	0,0%	1,0	1,0

siihen, ettei pelaisi rahapelejä tai liikaa digipelejä	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	51,4%	34,3%	14,3%	1,6	1,0
Yläkoulu	62,0%	20,4%	17,6%	1,6	1,0
Muut nuoret	100,0%	0,0%	0,0%	1,0	1,0

silloin jos on huoli esim. kaverista tai vanhemmasta	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alakoulu	65,7%	25,7%	8,6%	1,4	1,0
Yläkoulu	68,8%	15,2%	16,0%	1,5	1,0
Muut nuoret	100,0%	0,0%	0,0%	1,0	1,0

18. Mitä kannattaisi tehdä, että lapset ja nuoret eivät alkaisi käyttää alkoholia, nuuskaa, tupakkaa tai huumeita? Kenen pitäisi tehdä jotain?

Kerro jotain esimerkkejä, mitä pitäisi tehdä. Mikä auttaisi?

Alakoulu	Yläkoulu	Muut nuoret
en tiedä	Koulun pitäisi puuttua, ainakin jos vessassa haisee sähkötupakka	Aikuisten
Pitäisi puhua niin paljon, että ne lopettaa käyttämisen ja ei saisi antaa muille suunvuoroa, ennen kuin on puhunut suunsa puhtaaksi. Niin se onnistuu, jos jaksaa yrittää.	Rikoskeriteri Poliisit, koti, opet	
Kakkapyily	Jotai ällä nuorten päihi prkl	
Se, että nuoria ei peloteltaisi huumeilla, alkoholilla tai nikotiinituotteilla ja niiden vaikutuksilla, vaan kerrottaisiin asiallisesti miksi niitä ei pidä käyttää. Lisäksi jos ilmenee, että joku nuori käyttää jotain ylläolevista tuotteista auttaja voisi olla ymmärtäväisempi eikä syyllistäisi tai alistaisi nuorta päihteiden käytön takia.	En tiedä	
Perheenjäsenen tai sukulaisten pitäisi kertoa riskeistä.	emt sillee	
Vanhempien pitäisi katsoa enemmän lapsiansa perään.	En tiä miks kysytte ku ei kukaa vastaa todenmukaisesti	
"En mä tiedä mikä siihen auttaa kun en osaa kuvitella miks joku aloittais"	En tiedä	
No ette anna käyttää jos näätte otatte pois ja annatte selkäsaunaa	En tiedä	
Lisättäisiin tietoa haittavaikutuksista	Opettajat Vanhemmat Kunta Tarvittaessa viranomaiset	
En osaa sanoa	Sanoisi ettei siinä ole järkeä ja että se pilaa vain sinun sisä elimet, ja lyhentää elin aikaa.	
.	enttiä	
Kertoa jollekin aikuiselle ja sanoa että kannattaisiko lopettaa ja ei itse lähde mukaan	Se on jokainen oma päätös mitä tekee sitä ei voi oikein hyvin estää	
koulun ja kotiväien pitäisi tarkastaa reppu yms ja aina ku joku lähtee pois kotoa ja tulee kotiin vanhemmat tutkii niitä kassit taskut yms	En osaa sanoa	
Kertoa luotettavalle aikuiselle joka osaa hoitaa asian eteen päin ja osaa keskustella asiasta lapsen/nuorten kanssa.	en osaa sanoa. vanhempien pitäisi varmaan opettaa lapsille	
emmä tiä	No et niitä ei myytä missään esim snäpis	
Ettei lapsi saisi ostaa niitä tai myöskään juoda. Kerrottaisiin koulussa miksi ei kannata käyttää näitä aineita.	No on yleisesti tiedossa, että esim. kouluissa käytetään nuuskaa ja muita huumausaineita. Jos koulun katosta löytää nuuska hiiriä, niin tilanteelle pitäisi oikeasti tehdä jotakin ja puhua ongelmasta. Tilanteeseen pitäisi oikeasti tarttua aikuisten toimesta.	
en tiedä	Emt eikä kiinosta	
En tiedä	ei sitä voi koskaa kokonaa estää se vaa ei oo mahdollista antaa olla iha chillei ne päihteet	
	Myyjien pitäisi olla tarkempia ja kunnon ikärajat	
	Ok	
	empä tiedä	
	Ei asialle voi tehdä mitään. Tyhmä kysymys	
	Emt	
	Vanhemmat kertoisivan niiden vaarallisuudesta ja haitoista	
	No vanhempien kanssa jutella niitä asioista tai jotain	
	Ku yks käyttää ni se levii. En tiä eipä juuri mitää muutaku et joku kuoleesiihe ni sit ne varmaa loppuu	
	Jos koulussa opettaja näkee niitä nii ilmoittaa vanhemmille	
	Kertomalla niiden haitoista ja olemalla yhteydessä vanhempiin, jotka voisivat tarkkailla lastensa päihteiden käyttöä	
	Ei ole keinoa pysäyttää.	
	En kerro	
	-	
	Että nuorilla olisi joku oma paikka minne mennä esim joku Nuokun tapainen mutta ei niin lähellä koulua, koska ei kukaan sinne halua mennä niin jos tollain paikka olisi ei ehkä nuoret rellestäisi niin paljoa	
	En tiedä	
	Asikkalaan saapuvat päihteet tulevat suurelta osin Lahdesta nuorten mukana, joten valvomista pitäisi tehostaa.	
	Heivaa ne vapet summuut vittuu niiltä	
	Kerro Niille joku raain ja sairain tarina jostai päihdeaineiden käytöstä Minä en käytä mitään päihteitä enkä ole sellaisten ihmisten kanssa tekemisissä Minulla päivä on mennyt hyvin tykkään kaurakekseistä ja Rainbow sitrus limusta söin aamupalaa ja nukuin sen jälkeen on erittäin tärkeää keksiä itselleen paljon miellyttävää tekemistä. On erittäin tyhmää käyttää alkoholia säännöllisesti tän ikäisenä menkää töihin ja huono kysely	
	Esimerkiksi opettajien pitäisi paremmin valvoa oppilaiden päihteiden käyttöä	

Alakoulu	Yläkoulu	Muut nuoret
	En tiedä	
	Heittää roskeen kaikki nikotiini/huumausaineet.	
	Vahtia lapsia ja porukoita koulun nurkalla	
	Sille ei oikein voi tehdä mitään. Vanhempien kanssa kannattaisi jutella, mutta se ei tarkoita, että lapset aina kuuntelisivat. Monet kokeilevat alkoholia/nuuskaa/tupakkaa, vaikka jos muut ihmiset kaveriryhmässä käyttävät niitä.	
	Vanhempien, sisarusten ja kavereiden	
	En osaa sanoa	
	et jos haisee vessas vape esim nii	
	Emt	
	Ei	
	sell seed 25/1 in 6rwz	
	Lastensuojelu ilmoituksia	
	lopeta vitun nisti ja	
	Koulussa pitäisi kertoa enemmän päihteiden vaaroista.	
	No että aikuiset eivät näyttäisi mallia lapsille	
	En tiedä esim kavereiden pitäisi uskaltaa kieltää toisia niiden käytöstä	
	Vanhemmat katsoisi enemmän kenen kanssa lapsi liikkuu ja missä liikkuu ja esim tupakan haistaa ihan selkeesti vaatteista ja alkoholin juomisen huomaa käytöksestä että niitä ei pitäis vaan sivuuttaa	
	Emt tehkää jotai	
	Menkää nopiaa oikeisiin töihin, joka on jollaintavalla järkevää ☐ ☐ ☐ . Tekee mieli viedä teidät kaikki Afganistaniin tai vaikka Iraqiin. Tekee mieli tinttasta teitä turpaan. Oisko järjen käyttö kova asia. Vien teidän kissat. Vedetään nuoria jotka käyttää huumausaineita aika lujaa päihin ni oppis vähän. Ei enää perkele ihmiset osaa kuria lapsille pitää koko maailma korruptoitunutta paskaa. #hallituspaskaa #markkatakas #suomieikuulueurooppaan #autistinenkirahvi #haistakaarajupaska	
	se kuka myy alaikäisille ni jos jää kiinni ni joutuis vankilaa	
	En oikein tiedä	
	En kyl tiää	
	Emt	
	Kertoa niitten haittavaikutuksista enemmän	
	Vanhemmat huolehtivat lapsistaan paremmin.	
	Ei pysty auttaa	
	elä käytä jokaisista asioista voi kuolla tai satuttaa itseänsä	
	Tarkempaa valvontaa.	
	Esim. Ei mainostaisi niitä alaikäisille tai ainakan niin paljoa	
	Valistakaa enemmän, päihteet on perseestä, menkää salille	
	vanhempien pitäis ottaa asia vakavasti.	
	En tiedä en tiedä en	
	Vanhempien ja poliisin	
	Ehkä katso kameroita enemmän	
	En tiedä 😊 😞 😡	
	Kertoa aikuiselle esim. Vanhempi tai opettaja	
	aikuisten/vanhempien pitäisi puuttua asioihin jos he näkevät sellaista	
	En tiedä en tiedä en!	
	En tiedä en tiedä en!	
	En tiää	
	En tiää	
	Hintoja halventaa	
	miksi rahapeleihin tarvitsee tunnistautumisen tai kortin että miksi ei voi käyttää koikoita	
	Asiaan puututtaisiin kunnolla.	

Alakoulu	Yläkoulu	Muut nuoret
	Entiijjä	
	Jaa a en tiä	
	Kauppojen koska alle 18v nuorille ei saisi myydä nuuskaa, tupakkaa huumeita tai sähkösavukkeita	
	Aikuisten pitäis vahtia ettei käytä	
	-	
	Puhua aiheesta enemmän kouluissa, muualla (esim. nuokulla) päihteistä puhutaan jo varsin avoimesti. Perheessäni ei puhuta päihteistä.	
	Pitäis vaa itte huolehtii etei käytä	
	Vanhempien ja virkavallan	
	vanhempien pitäisi kasvattaa lapsensa paremmin.	
	vanhempien	
	neekeri	
	Kouluissa puhuttaisiin enemmän mitä seurauksi niillä on.	
	Ei sille deadass voi enää tehdä mitää lol	
	Vaikka mielenterveys jonot tyhjäksi ja kaikki saisi apua ettei tarvits käyttää päihteitä pahaa oloa	
	en tiedä	
	Enpä tiä	
	Jos joku tietäisi ja se olisi mahdollista niin se olisi tehty jo	
	Nuuska	
	Sanokaa etteivät käyttäisi	
	ei oikee mitää	
	en tiedä	
	vanhempien pitäisi pitää tarkemmin huolta	
	kieltämällä, kertomalla vaaroista ja poistamalla ne.	
	poliisin pitäisi puuttua enemmän asioihin, netissä joku nettipoliisi ettei myydä esim sakukkeita, vaikka snäpissä.	
	koulussa pitäisi lopettaa vapen myyminen	
	koulussa pitäisi lopettaa vapen myyminen ja käyttäminen.	
	Poliiseja voisi liikkua enemmän sellaisissa paikoissa joissa epäillään, että päihteitä käytetään.	
	En tiedä	
	Terveystiedon tunnilla käytäisiin läpi näiden asioiden haittoja, kotona vanhemmat käyttäytyisivät niin että nuori ymmärtää ettei nämä aineet ole millään lailla hyväksi kenellekkään.	
	Saada aiva saatanasti lisää poliiseja Väaksyyn ja enemmän valtuuksia opettajille jotta ne voi ratsaa oppilaiden reppuja. Ja lisää valvontaa kameroita ja opettajia jotka kiinnittäisi enemmän huomiota oppilaiden päihteiden käyttöön ja kiusaamiseen. LUKEKAA OIKEESTI TÄÄ VIESTI TÄMÄ ON FAKTAA SAA OTTAA VAIKKA YHTEYTTÄ MULLA EI OO MITÄÄN HÄTÄÄ EIKÄ MUN KAVEREILLAKAAN	
	Lättyskii, ala tekee sun duunii Mul on bisneksii, älä koodaa mun luurii -Lavaredo	
	Omien vanhempien/huoltajien pitää huolehtia siitä. Ei se kenenkää muun asia sanoo siitä jossain kadulla vittu. Anna nuoren olla nuori ja kokeilla asioita. Jos et ees tunne sitä nuorta ni anna sen vittu olla. ei oo sun asia vittu. pidä huoli omista asioista. tajuuksää vitun kehari että voit pilata kokonaan jonkun elämän tekemällä jonku lasun tai jtn jostain lapsesta. MITÄ SE EES SUA HYÖDYTTÄÄ JOS ET TUNNE KOKO KAKARAA????!?!?!!!!!	
	varmaa keskustelis	
	Vanhempien pitäisi tarkistaa lapsiensä reppuja ja muutenkin olla enemmän "hereillä" Vanhempien pitäisi myös asettaa enemmän kotiintuloaikoja sillä mielestäni nuorten vapaa-ajalla käytetään päihteitä esim sähkötupakka.	
	Myynti ja välitys pitäisi katkaista. Ja heitä pitäisi rankaista.	
	empä tiä	
	en osaa sanoa	
	Poliisien	
	no yksinkertaisesti sanoa että ei	
	Emt	
	POTKIA HEITÄ!!!!!!	
	En tiedä kyllä ne joskus kokeilee vaikka kieltäisi	

Alakoulu	Yläkoulu	Muut nuoret
	en tiedä	
	Ju	
	Mennä töihin	
	entiedä	
	Vanhemmat pitää parempaa huolta lapsistaan	
	En osaa sanoa mikä auttais elämä on	
	Porukoitte	
	Rangaistaan jos jää kiinni	
	Vanhempien pitäisi huolehtia kasvatuksessa ja ei näyttäisi lapsille omaa juomista.	
	En tiä tosijaa	
	vanhempien	
	Ei kenenkään se on kaikkien oma asia . Yli 15 v saa tehdä minun mielestä niinkuin haluaa . Se. On hänen oma elämänsä	
	Jos nuori haluaa käyttää päihdettä niin hän todennäköisesti sitä käyttää. Jokaisen oma asia. Elämänvalintoja, joita tulee eteen murrosiässä.	
	Pitäisi hieman ajatella.	
	en tiä koska en ite käytä tai ees kaskenu niihin	
	Ei aikuisten jatkai ei oo sun vanhenpia kuulu tehdä mitään se ei oo niitten asia jos joku juo. Fuck Vääksyn wannabe sossut syökää paskaa	
	ei siihe voi auttaa ku se on niitte oma päätös	
	sille on mahdotonta tehdä mitään, ehkä laillistaminen auttais niin siitä ei tulisi niin rikollinen tunne:)	
	vanhempien	
	Antaa raingaistuksia	
	Tekee mitä tekee	
	emt	
	mä en osaa sanoa	
	Emt	
	Kaveriporukat pitää valita hyvin	
	Vanhempien pitäisi tutkia enemmän lapsiensä touhuja ja poliisin enemmän huolehtia siitä että lapset eivät saisi mitään päihteitä käsiinsä. Esim vapea esiintyy minunki koulussa niin opettajilla saisi olla lupa tutkia taskut yms.	
	olla vaa kreisihotmama	
	Ei siihen oikee voi vaikuttaa	
	Emt	
	En tiedä	
	emmö tiä	
	Ei tartte puuttua nuoret on nuoria	
	Ei sille oikee voi tehdä mitään. Varmaan että ne jotka myy alaikäisille lopettaisi myymästä.	
	En tiedä	
	olla tekemättä lapsia helppo ratkasu	
	entiedä	
	En tiedä	
	Ok	
	Idk	
	En tiedä.	
	Pressan	
	Sähkötupakan käyttöön pitäisi olla ikä raja 18+ jotta ala ikäisille ei myytäisi tupakoita ja JNE	
	Pitäisi antaa varoitus ja sitten jos toistuu en tiä arestia tai jotain	
	Jos vanhemmat puuttuisi asiaan? Tai rehtori?	

Alakoulu	Yläkoulu	Muut nuoret
	En tiedä.	
	pittäis antaa vapettajille kunno kuritusta	
	Vanhempien ja muiden aikuisten tulisi puuttua asiaan enemmän ja asiasta pitäisi puhua avoimemmin.	